

תקנון השתלמות

מבוא:

הקיבוץ מכיר בחשיבותה הרבה של ההשכלה לצרכי הקיבוץ ולצרכי הפרט ובזכותו של כל חבר קיבוץ לצאת ללימודים על-תיכוניים ואחרים. עיתוי הלימודים, אופיים, ותוכנם, מקומם ומשכם יקבעו ע"י המוסדות המוסמכים של הקיבוץ בהתאם לאמור בתקנון זה - למעט מי שזכותו ללמוד בהסדר צעירים. תקציב ההשתלמות יהיה, במידת האפשר, תואם את המלצות הקיבוץ הארצי בנושא השתלמויות, ויחולק בין ועדת השתלמות, צוות השתלמות צעירים וצוות השתלמות בנים עוזבים.

א. ועדת השתלמות

1. הרכב הוועדה רצוי שהחברים בוועדה ייצגו שכבות שונות ומרכיבים בתוך אוכלוסיית הקיבוץ וכי יהיו בין חברי הוועדה חברים שסיימו לימודים גבוהים ועשויים לתרום מניסיונם.
2. תפקידי הוועדה הוועדה תעסוק בתכנון ההשתלמות בקיבוץ, בסיוע למשתלמים ושמירת קשר עימם תוך כדי השתלמות ובמעקב אחרי ביצוע ההשתלמות השנתית.
3. תקציב הוועדה התקציב הכספי של הוועדה יהיה לפחות 1/3 מתקציב ההשתלמות הכולל.

ב. כללי

1. ועדת השתלמות תביא למזכירות הנרחבת את תכנית ההשתלמויות הארוכות השנתיות הכוללת את רשימת המשתלמים הממשיכים ללמוד, שלימודיהם אושרו בשנים קודמות, ופניות חדשות ליציאה להשתלמות ארוכה. לאחר דיון במזכירות נרחבת תבוא רשימת השמות לשיחת הקיבוץ לדיון ותעבור להצבעה בקלפי.
2. מכסת שנות ההשתלמות הארוכה לחברים - לא תעלה על 3 אחוז מכלל חברי הקיבוץ והמועמדים, מגיל 30 ומעלה, בהפחתת שנת לימודים אחת לצרכי משק וגולן. שיחת הקיבוץ רשאית להקטין או להגדיל את מכסת שנות ההשתלמות, במקרים מיוחדים, על פי מצב כח אדם בקיבוץ, צרכי הקיבוץ ומספר הפונים ליציאה להשתלמות ארוכה באותה שנה. הקטנת או הגדלת מכסת שנות ההשתלמות מחייבת אך ורק לגבי אותה שנה.
  - א. יש לקחת בחשבון את התקציב ואת מכסת השנים ולקבוע לפי הראשון שנגמר.
3. זכאי לצאת להשתלמות - כל מי שהוא חבר קיבוץ במשך תקופה של שנתיים לפחות במועד תחילת הלימודים ונמצא בקיבוץ תקופה של שנתיים לפחות. למעט המקרה להלן.
  - א. שיחת קיבוץ רשאית, במקרים מיוחדים בלבד ו/או לצרכים חיוניים של הקיבוץ, לסטות מהתקופות הנקובות בסעיף זה לעיל.
4. לימודי המשך לקידום באותו מקצוע, או הסבה, יובאו לדיון בוועדה.
5. ועדת השתלמות רשאית לדרוש מחבר ביצוע הכוונה מקצועית על מנת להבטיח כי בחירת מסלול הלימודים תתאים לכישורים האישיים וליכולת האישית של החבר. ומילוי דרישה זו היא תנאי מוקדם ליציאה להשתלמות ארוכה.

6. הקיבוץ שומר לעצמו את הזכות, באמצעות שיחת הקיבוץ, להפסיק השתלמותו של חבר אשר אינו ממלא אחרי החלטות שיחת הקיבוץ בנושא ההשתלמות או שאינו ממלא תנאי מינימום הנדרשים מתלמיד במקום לימודיו.
7. חבר המבקש לשנות את מסלול לימודיו שאושר בשיחת הקיבוץ, חייב להביא את בקשתו בפני ועדת השתלמות לפני אישור התכנית השנתית. ועדת ההשתלמות רשאית שלא לקבל פניית חבר לשינוי מסלול לימודיו אם הובאה הפנייה לאחר אישור התכנית השנתית. ועדת השתלמות רשאית לדרוש מהחבר להתמודד מחדש על מקום ברשימה השנתית, אם השינוי במסלול הלימודים הוא קיצוני ומרחיק לכת.
8. א. חבר שהשתלמותו אושרה על ידי השיחה ומוסדות המשק ביקשו כי ידחה את יציאתו ללימודים מסיבות משקיות, ייכלל אוטומטית ברשימת המשתלמים לשנה הבאה ללא צורך בדיון נוסף ואישור השיחה ובמקומו ברשימה השנתית לא יכנס חבר אחר.
ב. חבר שהשתלמותו אושרה על ידי השיחה והוא מחליט מסיבות אישיות או אחרות שלא לצאת ללימודים באותה שנה ואותו חבר פנה שנית בשנה הבאה, נושא לימודיו ידון מחדש כאילו פנה להשתלמות פעם ראשונה. ועדת השתלמות רשאית לשקול ולאשר במקרה כזה הכנסת חבר אחר במקום שהתפנה בתכנית השנתית, אם עמד בכל הדרישות.
9. א. חבר שהחל לימודים ומוסדות המשק ביקשו כי יפסיק את לימודיו לפני סיומם מסיבות משקיות, יוכל להשלים את יתרת הלימודים שנשארו לו אוטומטית ברשימת המשתלמים ללא צורך בדיון נוסף ובאישור שיחה.
ב. לחבר שהחל בלימודים והפסיקם באמצע מסיבות אישיות או אחרות לא תישמר הזכות להמשיך יתרת הלימודים אלא באישור שיחת הקיבוץ.
10. יעשה מאמץ לשלב את המשתלמים בפעילות קיבוצית או חנועית במקום לימודיהם.
11. א. השתלמות מחזורית של מורים בביה"ס "מול גלעד" שתאושר ע"י הנהלת בית הספר, תבוא לאישור נוסף של השיחה.
ב. השתלמות מחזורית של מורים במוסד - שתאושר ע"י הנהלת המוסד, תבוא לאישור השיחה.

ג. סדרי הפנייה והכנת הרשימה השנתית

1. ועדת ההשתלמות תפרסם את המועד האחרון לפניית חברים להשתלמות ארוכה על מנת שהרשימה השנתית תבוא לאישור השיחה במועד מספיק ומתאים להרשמות והכנות אחרות בכל הקשור להשתלמות.
2. רק מי שהוא חבר קיבוץ במועד הפנייה רשאי לבקש השתלמות ארוכה.
3. הוועדה תיפגש עם מוסדות הקיבוץ ותכין סקר צרכים ובקשות של הענפים ושל וועדות ותברר תכניות לטווח ארוך של המשק, וזאת לפני בירור והכנת הרשימה השנתית.
4. לאחר תום המועד להגשת בקשות תיפגש הוועדה עם כל פונה ותשמע את פרטי בקשתו, כולל כיוון לימודים ומשכס, מקום לימודים ואפשרות התעסוקה לאחר תום הלימודים. פרטי הישיבה יירשמו בפרוטוקול הוועדה. הוועדה תפנה מיזמתה לחברים על מנת להציע להם מסלול להשתלמות ארוכה במקצועות חיוניים ובהתאם לצרכי הקיבוץ. הוועדה רשאית להציע לפונים אליה מסלולי לימודים חילופיים, העונים לצרכי הקיבוץ.

5. חבר אשר פנייתו ללימודים דורשת יציאה למכינה קדם-אקדמאית, יציג לפני הוועדה את מסלול הלימודים המלא, כולל מכינה ושנת מכינה שתיכלל במכסת שנות ההשתלמות.
6. לאחר שמיעת כל הפונים תשקול הוועדה ותכין את רשימת המלצותיה לגבי התכנית השנתית בכלל ולגבי יציאת משתלמים חדשים בפרט, לפי הקריטריונים הבאים:
  - א. צרכי הקיבוץ.
  - ב. רכישת מקצוע.
  - ג. גיל הפונה והוותק שלו, והאם למד לפני כן.
  - ד. כל שיקול אחר שהוא רלבנטי לדעת הוועדה.
7. הוועדה תשקול ותעודד פניית חבר וותיק ללימודי השכלה בסיסית או כללית, אם לא קיבל כזו בעבר. כן תתחשב הוועדה במסלול צעירים ובפנייה של חברות.
8. הוועדה תסכם את דיוניה בהכנת המלצה לרשימה שנתית ובה סדרי עדיפויות של משתלמים חדשים, לפי התקציב ומספר המקומות הפנויים ברשימה. הוועדה רשאית, על פי שיקול דעתה, שלא להמליץ על מלוא מכסת ההשתלמות.
9. הוועדה תודיע לנוגעים בדבר את החלטת ותהיה מוכנה לשמוע ערעורים.
10. הוועדה תציג בפני המזכירות הנרחבת את הרשימה השנתית המומלצת על ידה ותסביר את השיקולים המונחים בבסיס הרשימה.
11. הרשימה המוסכמת על המזכירות וועדת השתלמות תתפרסם על לוח מודעות, תבוא לדיון בשיחת הקיבוץ ותוכרע בקלפי לאחר שידור השיחה בוידאו.

7. זכויות וחובות המשתלם

1. הקיבוץ יממן את ההוצאות הקשורות בהשתלמות הארוכה ובקיום המשתלם בזמן ההשתלמות. בכל הקשור ל: שכ"ל, לינה, כלכלה, נסיעות.
2. על עבודת המשתלם בחופשות יחול תקנון העבודה שאושר בשיחת הקיבוץ.
3. במקרה של עזיבה יחולו הכללים לעזיבה של התנועה הקיבוצית.
4. המשתלם ילמד בהתאם לכיוון הלימודים שאושר לו ובמשך הזמן שאושר לו ויעשה כמיטב יכולתו לנצל את אפשרויות הלימודים שניתנו לו.
5. המשתלם יידרש לחסוך בהוצאותיו ולקחת מהקיבוץ את כל צרכיו ולא מעבר לכך, תוך שמירה על רמה סבירה.
6. המשתלם יעשה כל מאמץ להבטיח כי חובותיו הלימודיים, לרבות הגשת עבודת גמר, בחינות סיום ופרויקט, ימולאו תוך מסגרת הזמן שאושרה ללימודיו.
7. בתקופת ההשתלמות לא יהיה חבר זכאי לימי אמנות, ימי השתתפות בלהקה, או תחביב או טיול שדורשים ימי עבודה, או גוזלים ימי לימוד.
8. חבר שקיבל השתלמות יהיה חייב לעבוד במקצוע אותו למד מספר שנים אלא אם מוסדות הקיבוץ יבקשו אחרת.

ה. תקציבים

1. כלכלה - הסכום ליום השתלמות ייקבע על פי הנחיית הקיבוץ הארצי לגבי כל מוסד לימודים ובהתאמה למקום הלימודים ורציפותם.
2. נסיעות - כל משתלם יאסוף את כרטיסי האוטובוס ששימשו לנסיעותיו לצרכי לימודים וסכום הכרטיסים יוחזר למשתלם ע"פ הסידור הנהוג בקיבוץ.
3. ציוד לימודי שוטף - המשתלם יקנה את הציוד הלימודי הנחוץ לו על חשבונו מתוך תקציב "מכללה ותחביבים" שנומד לרשותו בתקציב אחזקת אדם.
4. ספרים - ספרי לימוד הנחוצים לצורך לימוד שוטף ולא ניתן להשיגם בקיבוץ, ירכשו על ידי המשתלם לאחר אישור. כל ספר יוחתם בחותמת הספרייה ובהצגת הקבלה. הספרים הם רכוש הקיבוץ ובסיום הלימודים חייב המשתלם להחזירם לספרייה.
5. דיוך - המשתלם ידאג לעצמו בבחירת מקום מגוריו, לפי מקום הלימודים ובהתחשב בעלות ההשכרה, אלא אם וועדת השתלמות קבעה אחרת במקרים מיוחדים. באופן עקרוני יש לשכור דירה במחיר הדול ביותר האפשרי, תוך שמירה על תנאי דיוך סבירים. הוועדה תקבע כל שנה סכום גג להשכרת חדר בעיר והמשתלם לא יחתום על חוזה ללא אישור רכז הוועדה ו/או הגזבר.
6. מלגות - המשתלם יעשה מאמץ להשיג מידע על אפשרויות לקבלת מלגות מתאימות ללימודיו ויפנה לכתובות הנ"ל.

ז. תקופת הלימודים וסיומם

1. הוועדה או חלק ממנה תיפגש במשך שנת הלימודים עם כל משתלם או כל המשתלמים יחד ותעזור בפתרון בעיות ובקשר עם מוסדות לימוד ומסלול הלימודים. הוועדה תעקוב אחרי התקדמות המשתלם ותשמור על מסגרת הלימודים וההוצאות שנקבעו.
2. לקראת סיום הלימודים תיפגש הוועדה עם כל משתלם לבירור תעסוקה שלאחר הלימודים. דיון כזה ייערך בהשתתפות המזכיר ו/או רכז וועדת עבודה.

ח. ימי עיון

"ימי עיון" - תקופת לימודים הנמשכת עד ל-7 ימים, רצופים או לסרוגין.

ימי עיון יאושרו וימומנו על-ידי הענפים והוועדות, על חשבון ימי העבודה והתקציב שלהם, בתיאום עם רכז המשק.